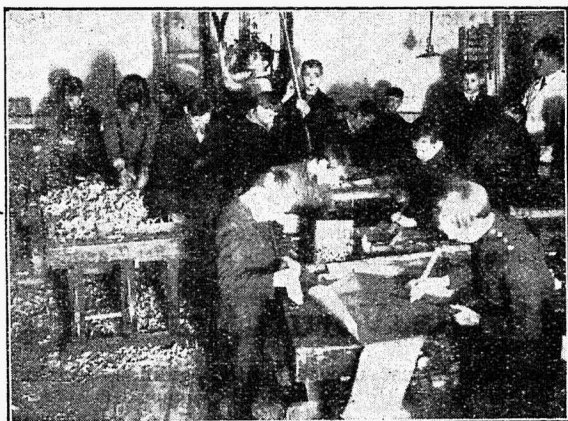

EESTI SKAUT

EESTI SKAUTIDE MALEVA AJAKIRI

XII. aastakäik

Tallinna skaudid näituse töid tegemas.

№ 2

Emapäev

1932 a.

VÄLJAANDJA:

EESTI SKAUTIDE MALEVA PÄÄSTAAP

TOIMETUS: Vastutav toimetaja: N. KANN. Tegevtoimetaja H. TARI
Talitaja: R. ROOS.

Toimetuse liikmed: R. TREU, H. MICHELSON ja A. KASAK.

TOIMETUSE JA TALITUSE ADDRESS: Tallinn, Vabaduse 2.

Ilmub aastas 8 numbrit.

Aastakäik kr. 150.

Üksiknumber 20 senti.

SISU: Teateid. Emapäev. Ema. Aastakoosolek. 6. aastakoosoleku resolutsioonid. Tervitusi skautidele Rakveres. Indiaanlaste peakate. Peavanema päevakäsk. Suurlaager linnulennult. Ülesvõtteid suurlaagrist. Kaks skauti telgis, Kellast rääkimata . . . Skauti VII seadus. Eesti meri. Skautliste aumärkide annetamise määrused. Teateid välis- ja sisemaalt.

Tallinna teated.

Emadepäev pühitsetakse 3. ja 4. detsembril s. a. 3-al korraldatakse Toomkirikus kontsert-jumalateenistus. Jumalateenistust peab VI rühma vanem ja skautsõber õp. P. Kuusik. Kontsert osas esinevad pr. Kuusik ja II j-sk. A. Seller. 4-al on Realkooli aulas emadepäeva pidustused.

Skautrühm Vasalemma asutati Tallinna maleva juhtide poolt 13. novembril s. a. Rühmas on juba 16 skauti. Juhi k. t. nimetati maleva poolt VI rühma II-j-sk. Heino Kuris. Rühm asub Tallinnast 55 klm. eemal, kuid sellele vaatamata iga nädal kord viibib uus juht kohal.

Kohila skautrühm, töötab edukalt. Liikmeid on juba üle 30-ne. Juhi k. t. on II j-sk. O. Kont. Iga nädal kord sõidab kohale üks vanem juht malevast.

Sõprade Seltsi peakoosolek peeti 20. novembril. Uude juhatusse valiti härrad J. Hünerson — esimees; adv. R. Kuuskmaa — abiesimees;

B. Rautsmann — laekur; H. Tõnisson — sekretär ja K. Lepa. Revisjoni komisjoni härrad dir. J. Vestholm, J. Paalmann ja H. Siemann.

Juhid soovivad uuele juhatusel palju õnne.

Maleva aruanne möödunud aasta kohta, paljundati ja saadeti üle 700 eksp. laiali, vanemaile, koolidele ja seltskonnategelastele.

Juhtide konverents või n. n. aastakoosoleku „järelkoosolek“ korraldatakse jõulu-vaheajal Rannamõisas.

Juhtide kool algab tuleva aasta algul oma tegevust.

Ühine kaela side terve maleval on läbi lõõnud. Rühmade eraldamiseks kantakse salga märgi peal vastav rühma number.

Maleva uueks sekretäriks nimetati II-j-sk. A. Peikel, senise sekretäri e-sk. A. Strandbergi asemel, kes lahkus aja puudusel. Sekretäri abiks jääb e-sk. J. Kaasik.

Mõnda Võru gaididest.

Raske on olnud neil seista, sest nad on väga üksikud, punnivad ja võitlevad ise oma olemasolu eest. Kuid Võru gaidide hing on visa, ta ei allu naljalt, iga ütle lahti oma eesmärgist.

Maleva alustas oma tegevust skautidega ühiselt 1920. a. ning tegutses elavalt. Kuid aegajalt jäi soiku gaidline töö. Nime poolest oli neid siiski veel huigake. Nõnda lonkas võru gaidlus mõned aastad. Siis astus maleva juhiks aktiivne tüdrukukene Veera Sirp. Ta pühendas end täiesti maleva tööle. kogu energia ja innuga ning ergutas gaidlist tööd, mis tal ka on õnnestunud.

Veeraga seltsis, juhtisid veel maleva tegevust: Maleva v. pr. Laping. Tööd oli kõigil palju, sest ei ole kerge arendada tüdrukukesi ellu astumiseks. Ka puudus maleval kodu. Talvel korraldasid pidusid, lõkketule ja teohtuid. Suvel oli töö väiksem, väljaarvates 5 päevast laagrit, mis peeti ilusa Kubja järve kaldal. Laagrisse oli kogunenud kenake hulk gaidde, juhte ning hellakesi. Laagris valitses alaliselt lõbus tuju ja hea vahekord kõikidega. kindlasti oli see

tingitud gaidide sõnakuulelikkusest ja juhtide agarusest.

19. sept. s. a. alustas maleva jälle korralikku tegevust. Sissejuhatuseks peeti suurejooneline maleva peakoosolek, kus selgitati tüdrukutele nende töökava, mis ei lähe palju lahku endise aasta omast, väljaarvates seda, et tööd tuleb hulga rohkem. Sel aastal 26. nov. kavatses maleva pühitseda oma XII-dat aasta päeva, mida kavatsetakse korraldada suurejooneliselt ning loodetakse, et sel puhul külastavad meid ka meie lähemad gaidpered, naabruses. Samuti on teoksil skautidega ühiselt uue kodu asutamine, mis pole kerge töö. Kuid loodame, et „Sõprade seltsi“ abil, võime täita kõikide gaidide ja sk. soove.

Praeguse maleva eesotsas asub meie tuntud Veera, endine kauaaegne ja aktiivne juht. Malevavanem on pr. Pääsuke ja armastatuim juhte gaidperes, temaga suhtutakse kui omasugusega, kellega saab kõikisugu asju oiidada. Rühmi on Võrus 4, hellakese peresid 1. Üldse on Võrus gaidde umbes 110, hellakesi 31.

Võru gd.

Emapäev.

Skautidel on hääks kombeks pühendada üht päeva aastas eriti emadele. See on ajajooksul kujunenud meie suurimaks ja armsamaks pidupäevaks. Eesti skautluse asutaja Anton Õunapuu tõi selle päeva meie skautide tegevuskavasse. Kuigi sellest on 15 aastat mööda, püsib emapäeva pühitsemise traditsioon ja jääb püsima ka edaspidi, kuni püsib skautlus.

Esimene emapäev väljendus tol ajal lihtsas koonduses meie kadunud pääliku kodus. Seal küdeva ahju suu ees kuulati noorusliku vaimustusega lõkkejutte skaudi seadusist, kommetest, igapäevasist häätegedest ja erilisest hääteost emapäeval.

Praegused emapäevad on kujunenud suurteks pidustusteks, kus skaudid näitavad omi võimeid ja oskusi paljudele vanematele. Suure pidusaali ees demonstreerivad gaidid, hundipojad ja skaudid esimese abi andmist, signaliseerimist, laagritegevust, võimlemist, laulu ja muusikat. Ühenduses eeskavaga teeb peavanema päevakäsk erilist rõõmu emadele, kelle pojad saavad ülenduse või mõne aumärgi.

Emapäev olgu austuse ja armastuse avalduseks emadele — kasvatajaile. Võimata on tasuda neile selle hoole ja armastuse eest muul teel, kui sirgudes hääks pojaks või tütreks — ollakse nende vastu alati lahke ja püütakse neid rõõmustada nende vanaduses.

Skau did, teie emad tundku teist erilist rõõmu emapäeval. Tehke neile sel päeval üks suur häätegu.

Emä.

Poeglaste gümnaasium on ärevil. Pärin õpilane Leo R., kelle palavaim soov, end täiendada ülikoolis, oli täitumas, ta läheb teenima kodukooliõpetajana.

Poisid teadsid, et Leo ema põeb kopsuhaigust, mida ainult Lõuna-Prantsusmaa vannid parandada võivad. Et aga Leo ema vaene lesk oli ei saanud ta seda endale lubada. Eila esimese tunni ajal, kutsus direktor Leo oma kabinetti ja teatas talle, et tal on teada kodukooliõpetaja koht, osa palka maksetakse ette ja kui ta on nõus loobuma ülikoolist — siis võib ta oma ema päästa. Leo võttis koha vastu, sai raha kätte ja vaatamata ema vastuseismisele sõitis ta siiski väljamaale. Kui poisid seda teada said ei osanud nad Leo tegu küllalt kiita, nad pidasid teda kangelaseks ja ei saanud kuidagi ette kujutada, et Leo paari päeva pärast nende seast lahkub. Kaks päeva möödusid imekiirelt. Kõik kogusivad Leo juurde, et viimast õhtut koos mõnda saata. Leo elab lese juures, kelle lapsed surnud. Ta on Leo tuppa laua katnud. Laua otsal istub Leo, ühel pool Aabram oma lahutamatu seltsilise viiuliga ja teisel pool Üle elav, lõbus kuid õrnatundeline armas poiss. Nende vastas istub korteriperenaime. Kõik on rõõmsad, heidavad nalja ja ajavad juttu peale ühe.

Poiss, kes pudelis ei püsiks on mõttes ja vahib üksiku laua poole, kus kõhna naisterahva pilt seisab. Viimaks küsib ta, kas on see tema ema pilt, jaatavat vastust saades lööb ta nägu särama. Ta hüüab püsti tõustes: „Poisid! Me

rõõmustame siin ja naerame, ning ei mõtlegi selle peale, et üks meist mõne tunni pärast siit lahkub raskele elujärjele. Teie ütlete, et ta on kangelane, mina ütlen, et ta ei ole seda. Tema tegu on küll sarnane kangelasteole, siiski kangelane on ta ema — see väike naisterahvas, keda teie seal pildil näete: Tema on kangelane, sest ta suutis kasvatada enesele sarnase poja, ta ohverdas oma tervise poja kasvatamisel, kas ei olnud siis Leo tegu otsekohene kohustus ema vastu? Kas teie teate ka mis sõna ema tähendab? Emä! See on midagi suurt, midagi püha, midagi üliinimlikku, mille väljenduseks mul sõnad puuduvad. Tema on see kes meid hoiab ja hoiab, kui oleme haiged, tema saadab kooli ja võtab vastu, kui sealt tagasi tuleme, tema elab kaasa meie väikesed mured ja rõõmud, igalpool on tema ikka tema ja tema. Poisid! mul ei ole ema ja ma ei mäleta teda aga mu palavaim soov (leks, et ma ainult kordki ema-armastust tunda saaksin. Sõbrad! Siin on üks neist kalli soo esindajaist ja ma tänan teda kõikide eest!“ Ta lõpetas, jooksis lese juure, langes põlvili tema ette ja peitis näo tema põllesse. Lesk nuttis, kõik poisid olid liigutatud, nad ei mõistnud kuidas Üle, kel peas peale naljade muud ei olnud sarnase teoga hakkama sai. Keegi ei pannud tähele kuus Aabram viiuli võttis. Äkki kostsid imehelid poiste kõrvu. Kõik jäid kuulama. Aabram mängis kaua ja liigutavalt. Viiul nuttis ta käes ja poisid nutsid peaaegu ka.

Aastakoosolek.

Nagu juba üldiselt teada, iga aasta n. n. „klüstri pühade“ ajal korraldavad skautjuhid üleriikliku juhtide nõupidamise. Tänavune suursündmus leidis asu Rakveres. Äsjamöödunud korda läinud suurlaager oli jätnud oma hääd mälestused ja suure vaimustuse, — millega on ka seletatav suur ootus aastakoosoleku vastu.

Seda ootust katsus veel süvendada korraldava maleva igasuguste ringkirjade ja üleskutsetega küll juuremaksulisi ja küll ilma. Kuid asjata vaev ja kulu. Meie aastakoosolek ei ole mõni pankrotti minev äri, mis vajab rek-

laami ja ergutust. Aastakoosolekud on need kus iga skautjuht oma kohustust kõige paremini saab täita ja neid kohustusi on senini täidetud — siin surdusi ega „meelitusi“ või „ülespuhumisi“ pole tarvis. Avamisel on avar pitsimaja saal täis rõõmsahingelisi skautjuhte. Kokku on neid tulnud üle riigi. Ükski maleva pole jätnud oma esindajaid saatmata. Kuid mitte ükski noored, vaid ka vanad skaudid, eesotsas hareduse- ja sotsiaalminister hra J. Hüner-son peavanem N. Kann, Narva ja Rakvere sõprade seltside esimees kindral Tõnisson; Rakvere Linnapea hra Avik-

son major Pulma, maleva vanem j. t. Kes pole saanud tulla on end esitanud kirjateel.

Ats Peikel peab vaimuliku osa ja palve, mille järgi elavate kiiduavalduste saatel astub kõnetooli peavanem N. Kann. Lugupeetud peavanem on tänase piduliku päeva puhul ehtinud end aumärkidesse — nii et ei paistagi, et tal ikka veel pole skaudi vormi. Avades VI-at aastakoosolekut toob pikema ülevaate skautlusest. Hästi kordaläinud suurlaager on tõenduseks, et skautlus suudab midagi korda saata. Jälgides skautide tööd on märgata igalpool edu. Vaatamata, et meil pole mingisuguseid summaside kasutada olnud on meil liikumine püsinud kindlana.

Hariduse- ja sotsiaalminister ja peastaabi ülem hra. Hünerson toob tervitusi Vabariigi valitsuse ja hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt. Riik on alati jälginud noorte liikumist. Skautlus on üks noorte kasvatusline liikumine. Skautlusele on seltsinud veel teine skautlik organisatsioon — see on isegi hää, on võistlus. Soovib skautjuhtidele palju jõudu, toonitades et valitsevad ringid suhtuvad skautlusse alati häatahtlikult — vahet tegemata skaudi ja noorkotka vahel.

Kindral Tõnisson tervitab noori Rakvere ja Narva sõprade seltside poolt. Pikemas kõnes peatudes skautluse kui kasvatuslise organisatsiooni juures. Mitte relva käsitada oskavaid noori pole meil tarvis, sest relvaga käsitamist suudab igamees 2 nädaga äraõppida, vaid noori, kes on kasvanud ausaiks, korralikeks ja tulisteks isamaalasteks. Säärased noormehed suudavad kui kord nende kätte tuleb oma kohust täita isamaa vastu — viia läbi oma ülesanded — kergelt ja rõõmsalt.

Rakvere Linnapea toob tervitusi Rakvere linnavalitsuse ja Virumaa Noortekotkaste poolt. Kirja teel on tervitusi saabunud suur hulk.

Aastakoosoleku juhatusse valitakse Skm. H. Michelson, skm. Rich. Treu ja n-skm. E. Priiman. Järgnevad aruanded malevailt, „Eesti Skaudilt“ ja peastaabilt. Malevate aruannete ettekandmine võtab hulk aega. Töö on olnud igalpool aktiivne. Liikmeid on pea igalpool juure tulnud, Tallinnas koguni üle 170-ne. Kuigi iga maleva on oma teada kõigeparemini aruande kokkuseadnud, saavad malevad siiski vas-

tava komisjoni käest pea igaüks oma „näpunäite“.

„Eesti Skaudi“ aruanne kantakse peatoimetaja poolt kaunis lühidalt ette. Toonitades, et „Eesti Skaut“ on ise oma aruanne. Peastaabi aruande kannab ette staabiülem ise. Peastaabi töös on edu märgata. Koosolekuid peetakse igal nädalal kord. Majandusliselt on peastaap nii mõndagi korraldanud, nagu suurlaagrit, „Eesti Skauti“ jne.

Uhine pildistamine ja oligi esimene koosolek lõpul.

Pärast lõunat esimesel töökoosolekul kandis ette skm. H. Michelson pikema referaadi, „Suuni ja tegevusi Eesti skautide malevas jne.“ Referent mainis, et suur vajadus on Eesti Skautide maleva üldjuhi järgi — viimasel peaks käsutada olema teatud summa, millega saaks tasuda jooksvad kulud — nagu asjaajaja — asjaajamise, sõidud jne. Vanematel skautsõpradel oleks siin suur ülesanne. Edasi toonitab oma juhtide suvekooli vajadust jne. Kuna skm. H. Michelson'i referaadis palju olulise tähtsusega küsimusi — loodan, et järgnevais „Eesti Skaudi“ numbris sellest ilmub pikemalt. Kuna peavanem ja peastaabi ülem peavad koosolekult lahku- ma, et sõita ära, tehakse koosolekul väike vaheaeg. Skaudipoisid tõstavad mõlemad skautsõbrad kätele ja elagu hüüete saatel kannavad neid saalist ära. Meeleolu on ülev.

Koosoleku jätkamisel — peetakse läbirääkimisi. Kuna referent omas referaadis ettekandis kõik oluliselt — ja selgelt, olid läbirääkimised kaunis tagasihoidlikud — sooviti vaid, et suudaksime kõiki seda läbi viia — mis referent ette kandis.

Järgneb Jumalateenistus Rakvere kirikus kohaliku õpetaja Ederbergi poolt. Pärast Jumalateenistust skautmastrite kogu koosolek, kuna teistel oli omavahe- line koosviibimine või n.n. „kirev õhtu“.

Skautmasterite kogu koosolek kujunes kaunis elavaks. Peale juba varem kohal olnud masterite olid jõudnud kohale ka skm-id H. Paalmann ja J. Tederson, Viimase sealolemine tekitas rahulolema- tust — sest IV aastakoosoleku otsuse põhjal ei või skaut ühel ja samal ajal kahes üheshilises organisatsioonis vii- bida. Otsustati teha veerandtunniline va- heaeg, mille kestel astus kokku s.k. erakoosolek. Veerand tund kujunes aga tund ja veerandiks — alles siis saadi s.k. koosolek edasi pidada. S.k. esi-

mees teatab, et skm. J. Tederson on esitanud kirja, millega palub end erru arvata. Kuna aeg juba kaunis hiline tehti vaheaeg järgmise hommikuni.

Teine aastakoosoleku päev algas masterite koguga. Kuna päevakorras palju küsimusi nagu E. sk. malv. reorganiseerimine, hundipoeglus, roverlus, meriskautlus, üldjuht, üleilmiline suurlaager jne. nõuab see palju aega ja kuna üldkoosolek peab algama — tuleb jällegi masterite kogu katkestada. Üldkoosolekul esineb skm. E. Pavelson referaadiga „Rühma töö praktiliselt“ — tuues näiteid rühma töö korraldamiseks jne. Veel kuulatakse skm. H. Paalmani ettekannet „Skautlik panoraam“. Ettekandja peatub pikemalt skautliikumise juures — tuues näiteid ühelt kui teiselt maalt. Kuna ettekannete järgi suuri läbirääkimisi ei tule — katkestatakse koosolek, et vahepeal oleks jälle s-k. võimalik kokku astuda. Saades tunnikesega koos olla kui juba jälle „salooaga“. Lugupeetud hra. kindral Tõnisson on malevate juhid oma poole lõunale kutsunud. Diivi orkestri helide saatel võtab hra kindral juhid vastu. On saabunud ka vanemaid seltskonna tegelasi. Sõbralikus lõunalauas möödub aeg ime kiirelt. Sõbralik jumalagajätt ja õige pea on mastriid koos, seekord aga juba viimast korda — sest päevakorraga jõuti lõpule. Tähtsamaist otsusist s-k. oli, et Skm. kogu peab tarvilikuks E. sk. Malv. üldjuhi ametisse seadmist, ning alajuhitide valimisi: meriskautlusele, hundipoeglusele ja roverlusele. Kuni üldjuhi leidmiseni panna tema kohustused s-k. esimehe peale.

Üleilmisest suurlaagrist osavõtmine jäetakse lahtiseks. Peetakse soovitavaks võtta osa juhtide laagrist Soomes, pidades tarvilikuks korraldada Eestis oma juhtide suvekooli, mis lõppeks laagriga jne.

Aastakoosoleku viimasel koosolekul oli päevakorras resolutsioonide vastuvõtmine, millest teisel.

Järgmise aastakoosoleku asupaigaga tekkis suurem vaidlus. Tahtjaid liiga palju. Lõpuks võidab Tartu. V. spordipäeva asukoha määramisega tuleb üllatus. Peaegu ühel häälel otsustatakse ära pida 1933. a. X laulupeo ajal Tallinnas. Kui mõned juhivad skaute teistest malevaist oma malevate laagrist, spordipäevast jne. osavõtta palunud, teeb ka master Riiks, ühe „põrutava“ üleskutse, kuid mitte oma malevale, vaid

„Eesti Skaudile.“ „Eesti Skaut“ on paremaks tõenduseks meie skautluse sitkusele. Vaatamata raskustele, mis on tulnud võita selle olemasolu säilimiseks, oleme näidanud, et skaudid on visad. „Eesti Skaut“ — on vanemaid noorsoo aegkirju — kõigist raskustest on ta läbi tulnud. „Eesti Skaut“ on meie eluavaldis — kogu hingega peame aitama kaasa selle olemasolu säilitamiseks. Juhid, käed külge! Elav kiiduavaldus on töötuseks, et skautjuhid soovivad seda. Vägev „Mu isamaa mu õnn ja rõõm“ on tõendus, et skautjuhid oma töö on lõpetanud, et skautjuhid tahavad aastakoosoleku vaimustuse kaasa viia oma skautvendadele. Jälle kord on tõendatud, et skautlus on terve organisatsioon ja skautlus püsib. Seks on juhid „Alati valmis“.

Kohe pärast koosolekut on korraldatud ühine teelaud. Sellele järgneb I-ne Eesti roverskautide erikoosolek. Vastavalt rover „kindral“ Riiks toob ülevaate roverskautlusest ja nende esimestest sammudest Eestis. Üksmeelselt tunnistatakse roverskaut liikumise vajadust — ja selle elustamist. Olemasolev roverskautide kodukord otsustatakse aluseks võtta uue kava koostamisele, milleks asjaosalised malevad lubavad igati kaasa aidata. „Eestimaa, su' mehe meel..“ kinnitab, et ka roverpioneerid on oma töö teinud.

Õhtul Rakvere skautsõbrad on korraldanud peoõhtu. Avar seltsimaja saal on tungil täis noori ja vanu eesotsas lugupeetud hra. kindraliga. Malevad teevad mitmesuguseid etteasteid. Narva skaudid on koguni kaasa toonud oma „Ilmarise“ taskuväljaande või n. n. metsateatri. Isegi kuulsa Soome tsirkuse numbrist pole neil puudu. Lõpuks muidugi jalakeeritus ja siis „kodu“, et sealt — rongile, või nagu Tallinna poisid ühelt toonitavad autole rutata.

Õige varsti oli seljataga Rakvere linn — kuid vaimustus, mis sealt saadi ei unune nii pea. See kanti üle väikse kodumaa igale poole laiali, neile kes seda ootaisid.

Rakvere sõpradele suur tänu!

Teie Kollane-rebane.

„Eesti skaudi“ aastakäigu
 saab igaüks tasuta,
 kes kolm (à kr. 1,50) aastatellimist vastu võtab.

6. skaudijuhtide aastakoosoleku resolutsioonid.

Skautluse liikumises rahuliku töömeeleolu loomiseks, usalduse ning populaarsuse saavutamiseks, töö süvendamiseks, et skautlus võiks tungida ellu ning saada rahva kasvatuses meie noorsoo arenemises lahutamata osaks.

Selle saavutamiseks peab aastakoosolek tarvilikuks:

1) Väärsete skaudijuhtide kasvatamiseks teha kavakindlaid ettevalmistusi kõrgema skaudijuhtide suvekooli asutamiseks. Eestkätt soovitades eeloleval suvel juhtide osavõttu naabermaade kursustest.

2) skaudisõprades luua huvi skautluse vastu, neid paludes skautluses oma peale võtta mitmesuguseid vähemaid kohustusi.

3) Keelata täielikult lohakas vormis käimine; vormi kanda ainult eeskujulikul kujul, kuid mitte igapäise elukutselise töö juures.

4) Muuta ESM põhimäärus, see põhjalikult ümbertöötada, silmas pidades lähemat skautluse arenemist.

5) Üldjuhi ametisse kutsumise, selle küsimuse ainelise osa lahendamiseks paluda skaudisõpru võimalusi leida.

6) Eesti noorsoo üldise kasvateuse ning arendamise huvides hoiduda teiste, eriti aga skautluse põhimõttel töötavate organisatsioonide töö takistamisest, hinnates igat väärsset tööd.

7) Aastakoosolek tunnistab vajalikuks rohkem rõhku panna skaudi seaduste, kommete ja töötuste tegelikule täitmisele.

Tervitusi skautidele Rakveres.

*Kaugelt hüüan teile tere,
skaudi paras põhipere,
vaimus siiski teie juures
teie arutluses suures.*

*Vöö teil võetud tööks on võõle.
Jõudu tööle! Jõudu tööle!
Eesti elu uueks looma,
Eestil edu kätte tooma.*

*Julged lõvid, tõtke teele,
kanged kotkad, minge teele,
nagu Väinämöinen vaga
edasi et tuisk on taga!*

*Uhkuses te Eestil väiksel
nagu välgud põuapäiksel,
skaudid õilsad Eesti lootus,
Eesti lootus, Eesti ootus!*

M. J. Eisen.

Indiaanlaste peakate.

Valmistamine.

Kui lavastate indiaanlaste näidendit, siis võib teil tekkida raskusi indiaanlaste peakatte valmistamisel, mis peab olema kaunis ja mitte koosnema ainult mõnest sulest pistetud paela külge. Kaunit peahet võib valmistada vanast viltmütsist, mõnedest kenakujulistest sulgedest, tükk õhukest nahka ja mõni värviine ilupael.

Vana viltmütsi vajatakse randi jaoks. Lõika maha mütsi rant ning lõika ta joonisel nr. 1. antud kuju järele. Kui

müts on liig suur, siis sisemise randi vahele tuleb panna paberit. Võta mõned suured suled, kui pole võimalik saada kulli sulgi, milledest indiaanlaste peakate valmistatakse, siis võib kasutada teisi suuri sulgi nagu kalkuni või ani omi. Sulgi tuleb otsest, nagu pildil näha, värvida. Sule tühi ots tuleb kõvasti õmmelda randi külge. Otsaesise keskmine sulg tuleb õmmelda sirgelt kuna teised kallakule allapoole lehviku taoliselt nagu joonisel nr. 2 näha. Järg-

mine rida väiksemaid sulgi, umbes 31 suurte sulgede suurusest, tuleb õmmelda suurte sulgede juure. Neid tuleb asetada sama asendisse kui suuri ning värvi tindiga heledasse värvi. Kolmas samuti õmmelda. Kuid nii, et suline osa kataks esimese ja teise rea õmb-lusi. Joonis nr.3. Sulgedega on nüüd valmis.

Ilustamine.

Nüüd tuleb valmistada iustatud peapael. Seda võib valmistada nahast ning ilustada kas värvimisega või pärlitega. Peapael õmmeldakse randi alumise ääre külge. Paela pikkus peab katma sulgede otsi, alates ühest otsast teiseni nagu näha joonises nr. 4. Ilustatud nahast ja nad õmmeldakse paelte otste kinnitamiseks. Joonis nr. 5. Valgest nahast riba õmmeldakse ehk kleebitakse ümber peakatte alumise ääre, mis näib kaunina ning mille läbi peakate paremine püsib otsaesisel. Värvilised, lehviivad paelad õmmeldakse ketta alla. Rida suuri sulgi, kui soovitakse, võib õmmelda kummagi poole ühele lehviivale paelale. Kuid kaks ehk kolm rida sulgi teevad peakatte massiivseks ning ta pole mitte ainult näidandite jaoks väärt, vaid ka piduliku laagri tule laulude jaoks.

1. Vilmütsist lõigatud rant. 2. Esime-ne suurte sulgede rida. 3. Teine ja kolmas rida väiksemaid sulgi. 4. Ilustatud pael ja nahast riba. 5. Ilustatud nahast paela otstele õmmeldud kettad ja värvilised paelad. 6. valmis peakatted.

Peavanema käskuri Eesti Skautide malevale.

Tallinnas, 1. dets. 1932.

§ 1.

Kord aastas pühitsevad skaudid päeva emadele — päeva, kus tahavad meelde tuletada seda ohvrimeelsust ja vaeva, mida emad on näinud ja näevad kasvatades teid, et teist võrsuksid mehed, täis elutahet ja rõõmu, kes suureks saades võiksid toetada vanaduses nõrke-vaid emasid, et ta elutormides võiks rahulikult ja õnnelikult veeta oma viimased päevad, teades, et tal on poeg, kes tänumeelselt hindab tema vaeva ja hoolet. Sellepärast, mu poisid, loodan ja olen veendunud, et igaüks teist täna valmistab oma emale üllatuse, mis täidab ta hinge uhkuse ja õnnega. Need aga, kelle emad vilus haugas puhkavad viimast und, lähevad ja mälestavad hauakünka juures oma lahkunud ema.

§ 2.

Eesti skautide pere on kasvanud jällegi ühe maleva võrra ja nimelt Alutaguse Skautide Maleva, asukohaga Jõhvis ja selle ümbruses.

Maleva vanemaks kinnitan h-r-a. Schmeili ja abiks h-r-a. Hindperi määramata aja peale.

§ 3.

Uuesti meie ridadesse tagasi tulnud eru-skautmaster Voldemar Andreesen'i nimetan skautmastriks.

§ 4.

Vastaval kõrgusel püsivaid ja töökaid nooremskautmastreid Richard Tulveni — Peastaabi sisekretär ja Hans Tari — „Eesti Skaudi“ peatoimetaja ülendan skautmastriteks, võttes nende töökaitseks kauaaegset tegelikkude skautlist tööd oma otsekoheste kohustuste täitmisel.

§ 5.

Skautjuhtide tasapinnal asuvaid tublised eeskujulikke skaute Voldemar Liiv, Endel Markson — Rakvere Skautide Malevast ja Feodor Orb, Johann Nellis — Saaremaa Skautide Malevast ülendan nooremskautmasteriteks.

§ 6.

Püsiva ja rohke töö eest skautluse alal annan teenistusdiplomid n-sk. Aleksander Eberlingile — Valga Skautide Malevast; e-sk. Erich Siivo'le — Tallinna Skautide Malevast; e-sk. Ott Vaks'ile ja e-sk. Alfred Valdmann'ile viimased Narva Skautide Malevast.

§ 7.

Nimetan eeskujulikkudeks hundipoegadeks ja luban vastavat märki kanda järgmistel kahekõrva hundipoegadel: Raimond Kull, Ilmar Lagastik — Tartu Skautide Malevast; Leo Allas — Valga Skautide Malevast; Johannes Kilm, Karl Ausendorck — Rakvere Skautide Malevast; Leonid Rumjantsev, Richard Leevet, Heinrich Grünthal — Tallinna Skautide Malevast; Arno Valma, Lembit Leem, Albert Kork, Esko Viljarand, Heino Valma, Kaljo Lönts — Nõmme Skautide Malevast; Hans Lellep, Paul Schmidt, Eduard Ülo, Bruno Kasemets, Heino Lohi — Narva Skautide Malevast; Voldemar Gross, Eeli Kurismann — Lääne Skautide Malevast.

§ 8.

Nimetan eeskujulikkudeks skautideks ja luban vastavat märki kanda järgmistel I järgu skautidel: Nikolai Pärtlane, Eduard Kallas — Valga Skautide Malevast; Ottomar Mänd, Arnold Hübner, Bernhard Must — Rakvere Skautide Malevast; Albert Reisko, Mihkel Martinson — Pärnu Skautide Malevast; Boris Niiler — Tallinna Skautide Malevast; Karl Truu, Viktor Koop, Heinrich Määrson, Elmar Tamberg, Aleksander Salkovsky, Friedrich Sallo, Richard Käner — Nõmme Skautide Malevast; Albert Mägi, Paul Laus, Viktor Lepik, Rudolf Öunpuu — Saaremaa Skautide Malevast; Georg Tõnisson, Ao Vaks, Vassili Jakstein, Konstantin Niinep — Narva Skautide Malevast, Fred Kuusik, Johannes Lepp — Lääne Skautide Malevast.

§ 9.

Hoolsusmärke luban malevatel anda välja järgmiselt:

Narva Skautide Maleval	6.	skaudile
Pärnu „ „	3.	„
Nõmme „ „	3.	„
Rakvere „ „	2.	„
Saaremaa „ „	2.	„
Tallinna „ „	13.	„
Tartu „ „	11.	„
Valga „ „	4.	„
Võru „ „	4.	„

§ 10.

Arvan erru astunuteks skautmasterid Johannes Tederson'i ja Elmar Vardja, arvates 29. novembrist 1932. kustutades neid tegev-skautmasterite nimikirjast.

§ 11.

Võtan eeskujuliku skaudimärgi kandmise õiguse tagasi 1 j. sk. Edgar Sassi'lt — Tartu Skautide Malevast.

§ 12.

Eesti skautluse tervendamise mõttes kinnitan ametisse üleriiklisel ulatusel järgmistele alade päällikud: skautluse alal — skm. H. Michelson, hundipoegluse alal — skm. E. Jõgi, roverskautiluse alal — skm. R. Treu, meriskautiluse alal — skm. R. Tulven, spordi alal — n-sk. O. Hindus.

§ 13.

Kinnitan ametisse Eesti Skautmasterite kogu juhatuses järgmises koosseisus:

juhataja — skm. H. Michelson, kirjatoimetaja — skm. H. Roos, kassapidaja — skm. V. Sirgo.

§ 14.

Kinnitan ajakirja „Eesti Skaudi“ talitajaks n-sk. Richard Roos'i — Nõmme Skautide Malevast.

§ 15.

Kõigil seni töötavil Skautide Malevail esitada oma maleva värvid Peastaabile kinnitamiseks hiljemalt 15. detsembriks 1932. Maleva värvi esitamisel lisada kirjale ligi 5×5 sm. riie, milline täpne maleva värvi jäljend.

Peastaap soovitab tungivalt kõigil malevail, maleva värviks võtta vaid üks värv.

Peavanem (allkiri)

N. Kann.

Peastaabiülem (allkiri)

J. Hünerson.

Ilmus skautline näidend

„Nii leidsime juhi“

2. vaatuses.

(skm. E. Pavelsoni tõlge ingliskeelest)
Hind: komplekt (3 eks.) 75 senti. Üksik eksemplar 40 senti. Hind markides või rahas saata skm. R. Tulven'ile Tallinna, Lembitu 11—1., kes raamatud tasuta välja saadab.

Suurlaager linnulennult. (Kollane rebane.)

Ühel öisel tunnil leidsin end äkki Doberanis. Mererannal olles kokkun ära. Kaks kolest vahivad mulle otsa. Pika kõhklemise järgi sõandan astuda ligemale — selgub, et päris kahjutud asjad — kuid kaks puust välja tahatud inimkuju. Kord ühele — kord teisele otsa vaadates, julgen neist mööda minna ja astuda üle värava — Skautide vabariiki. Juba eemalt paistab silma kaks maailmatu suurt künitaolist ehitust ja mõned üksikud telgid. Astun neile suurtele lähemale. Laudadest korralik barakk — ehitis — katuseks puldan, millel ühe hundipoja andmeil mitte vähem kui 780 auku.

Olin kuulnud varem laagri juhatuselt, et suur mure olla suurlaagris joogiveega, kuna olemas olev vesi sel kujul ei kõlba. Esimeses tuhinas mõtlesingi, et ehitatud suur filter veevärk. Kui aga ringi ümber säärase ehituse olin teinud ja leidnud suurte tähtedega „Laagri staap“, „post“ jne., siis veendusin, milleks see ehitus. Ja ka miks ta niisuguste asutuste jaoks ei kõlba — seal pole poisse. Lähedal olev suur põhuhunnik ei lasknud mind enam ringreisu teha, vaid õige pea kui olin komistanud vähemalt üle 10 skaudi kõhu, ja sama palju kordi obadusi sealt vastu saanud, uinusin laagri „hotellis“.

Järgmisel hommikul „hotellist“ välja tulles, kokkun päris ära. Sajad skaudi poisid rassivad, kes kirve, saega, kes labidaga — igal pool kibe töö ja iga minutiga kerkib uus telk, lugeda neid ei jõuagi.

Pea silmangi laagri direktorit, master Michelsoni, kel' tollipulk käes ja mööda asunikudele „hingemaad“. Polnud vist ühtegi „asunikku“ või „popsi“, kes oleks oma „hingemaaga“ rahul olnud, igaüks aga tahtis rohkem saada. Laagri scheff muud kui raputas pead, kust mina võtaks ja läks järgmise „asuniku“ juure. Üks pisike hundipoeg käis laagrist laagrisse ja pakkus maad juure, temal olla 50 tiinu taevast ja 60 tiinu merd, annan teile lisa. Ja küllap saadigi temaga kaup, sest pärast oli kõigil lahe ja mugav olemine.

Püüan laagri scheffiga sammu pidada, liigub ju tema igal pool, kust võib uudiseid näha.

Meie esimene käik on laagri värava juure. Masteri näost näen, et midagi tu-

lemas on, seda enam, et laagri ehituste direktor Gern vaese patuse näoga siia tuleb. Scheffi härra arvab, et kas ei saaks laagri väravale tõsteraud kuidagi alla panna ja võimaldada sel' moel sissepääsu ilma „kniksuta“ ka mastereil Harry'l ja Ofrillil. Ja varsti võib näha „töörühma“ kangelasil töö. Laagrivärav, ühes oma dekoratsioonidega kerkib üle meetri. Järgmine käik on pealinnlaste juure, kes asuvad kohe laagri värava ligiduses. Poisid on parajasti oma värava ehituse kallal maestro Birk'i juhtimisel. „Ärge aga oma väravat vahvaks tehke, kui laagri üldvärav,“ arvab scheff.

Järgmine käik on Narva poiste juure. Hiiavad parajasti maailmatu pikki teibaid üles, et sinna paigutatud nimi paistaks kodulinna. Tallinna poisid arvasid, et säärane kõrge värav on tehtud selleks, et vihma pilved ei pääseks tallinnlaste laagri. — Naabris asuvad Petseri poisid ehtasid oma laagrit kahes kohalikus keeles. Lääne mehed, olles juba paar päeva varem kohal, võisid rahulikult päevitada, nende töö oli tehtud.

Järva poisid vaaderpassiga rihtisid, kas telgi nõõrid olid ikka otse. Saare poistest olid ainult paar „maateadlast“ kohal, kes olid ametis saaremaa kaarti uurimisega, kuna teised olid juba hommikul vara läinud suurt kivi otsima (millist seal raske leida). Tartu meeste laagris oli kõva töö käimas, eriti agarad paistsid olema „kadedid“, — mitte need sõjakooli omad, vaid Vallikraavi omad. Nõmme meeste laager on samuti juba korras — mindud in corporeujuma, hülgepoegade asi.

„Kohalikud elanikud“ Pärnu skaudid oma laagris laulsid „Rega küll, aega küll!“ Mõõdules väledaist Pärnu hundade laagrist, kes kibedasti ametis laagri platsi puhastamisega, jõuamegi väljamaalaste juure. Aga oh ei! Need pole sugugi veel väljamaalase, vaid „Rahkavuerilased“ ehk maakeeles rakverlased või põhjapoolsed, kuidas keegi neid kutsub.

Master Priimari oma adjudandi või meistriga rassivad kõvasti tööd teha. Nad tahavad igas asjas esimesed olla, isegi vormi ühtlustamiseks on „pommid“ ümber sukkade tõmmatud.

Tehes sealt suure kurve, jõuame laagri tähtsaima paiga juure — kõöki. Tosin supikatlaid, kaks korda rohkem valgeis põllis Pärnu prouasid, preilisis askelda-

vad nende ümber. Keskel pisikese kasvuga, pealtpoolt riietatud skaudina, alt üleajateenijana, vend Vahindra. Tema on kõõgi kubjas. Tema kõrval samasuguste mõõtludega kaasvõitleja, Tartu koloniaal kaupluse omanik master Eber. Nii nad kahekesi askeldavad, ühel käes tollipulk, teisel vorstirõngas ja suur puss — sealjuures üpris kurvad, et tollipulgal polla nli pisikesed mõõte — kui seda tarvis. Veidi maad kõõgist asub „tõõrühma suursaavutis“ — kelder. Selle ehitamisega olla palju „vaeva nähtud“, kuna naabruses asuvas pleekimisplatsil viibivaid tõõrühma mehi oli kangesti seganud väljast toodud keldri ehitajad — oma kopsimistega jne

Sealt siirdume „väljamaalaste raiooni“. Kõige esmalt Poola skaudid. Varustus on eeskujulik — isegi laagri mööbel on kaasa võetud. Edasi tuleb Läti laager. Paar skauti on leidnud, et magamine õhus on parem, milleks on ehitatud kõrgele puudele oma osmiku. Üks pisike meriskaut arvas, et need on maapoisid ja harjund lakas magamisega. Järgnevad Leedu skaudid. Siin on isegi kunstnikke ühes. Saadaolevaist kohapealseist esemist on valmistatud palju huvitavaid asju — isegi Baden-Povelli nägu. On aga leidlikud.

Rootsi laagris püstitakse parajasti majakat — tea kust nad selle kaarti võtsid, millega seda valgustasid?

Rootsi naabruses Soome velled. Tagasihoidlik kuid korralik laager. Soome maalapil asunikudena on võinud aset ungarlane ja kaks prantslast — skauti.

Jõuame laagri maiasmokkade lemmik kohta — einelauda. Suured vinnad maitsvaid kooke ja pirukaid, tohtu suur vinnaste mitmesuguste jookidega. Lahked proud muud kui jagavad. Samas laagri pood, kust saada kõiki mida aga laagris vaja. Ainuke halb viga, et poepidajale oli ettekirjutatud suur puhtakasu protsent.

Peale väikese karastuse einelauas jõuame laagri „filtri“ juure. Silman laagri isa professor Saral'it, kes parajasti on ametis tikustrusti vastase teoga — süütab oma piipu päiksega, suurendusklaasi kaasabil.

Majandusvanem hra Mitt, istub oma „kabinetis“ suure varakasti otsas ja muud kui kasseerib raha. Laagri staabi ees askeldab üks suur skaut, hra. Krull, kel' pole püsi kuskil õigem õelda, ei lasta teda kuskil püsida. Kui kohalik mees, peab tema kõiki teadma ja nägema . . . Ühe jalaga on ta telefoni juu-

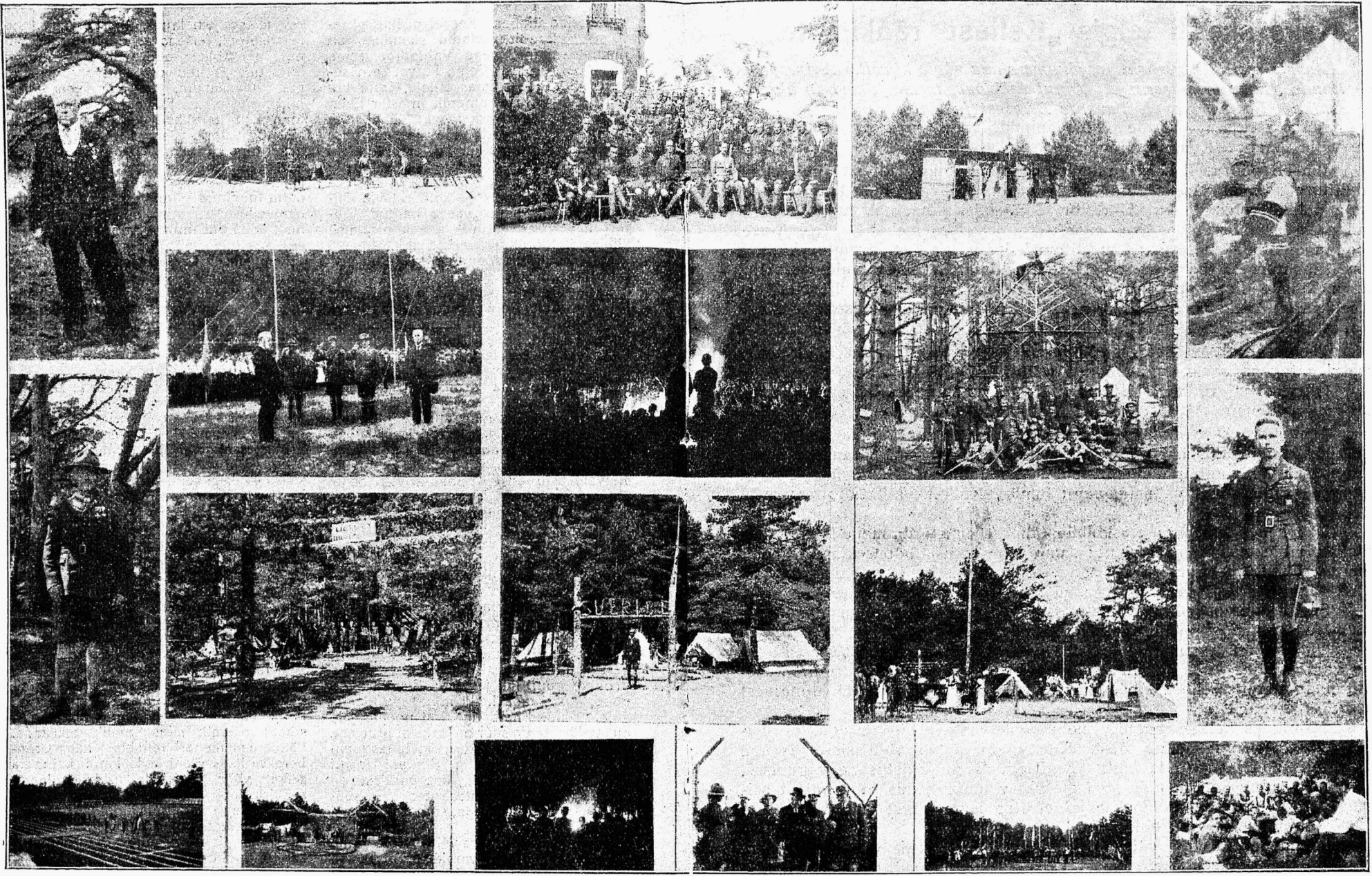
res, teisega einelauas, ühe kõrvaga kuulleb telefoni, teisega asjamehe juttu. Vana sõber Koik, skaudi vormis — majori au astmes, muud kui „talitab“ on ju tema talitusvanem. Ja ega seda talitust vähe pole. Eluaegne skaut Rautsman, käib kaks kätt pea ümber, on suures tööst üpris väsinud — olla ju tema turjal olnud välismaalaste vastuvõtmine — või õigem ära saatmine, Tallinnast laagri. Terve arv „Riigi Teatajaid“ oli pähe tuupinud — kuid sellegipärast „hinnaalanduse“ saamine oli üpris raske olnud. Suurem mure aga seisas tal' veel ees, kas tuleb mõni „Bankett“ või mitte, välismaalased kangesti maiad olla nende peale — nii arvas tema.

Vanal sõbral, Jakunovitschil oli palju tööd. Kujutage ette, laagris oli ligi 800 skauti ja keskmine kõnelus igaühaga vähemalt 10 minutid. Ah mida ta kõneles või? Noh, ikka seda, et laagris on üks Ingeri ja üks Lutsi skaut.

Vana Rautsmani vend, Pärnu sadama kapten, käis nagu kapten kunagi rahulikult ringi — vaatas kas kõik lipud kohal või on neid veel tarvis.

Master Hugo'gi liigub rahulikult ringi — viskab vahest prantsust — vahest saksa — isegi vene ja kui tarvis ka soome keelt. Kuigi suu pisike, on tal' keeli palju suus. Sõber Harry käib kogu aeg Mikule peale, „kuule iga lõuna alla ja peale peaks korraldatama juhtidega üks diskussioon“. Kui aga keegi piiksatas, et ta olla kuskil laagri juhi abiks olnud, on Harry kohe kadunud. Kord aga mul' äpardus, et pidin talle seda just meele tuletama õige lühidalt, mille eest sain „kahetunnilist“ selgitus-kõne kuulda. Mastero Roos oli sõber kõigiga — eriti aga malevate juhtidega — nende hulgast otsis ta omale pääste ingleid — õhtustel lõkke tuledel. Master Pahvkat oli näha õige harva — tema kui laagri scheffi asemik aitas meil' asustada. Läänemaa mehest toimetaja härra Grönberg varitses mehi keda kinni kahmata sellelt välja pigistada artikkel laagri aegkirja jaoks. Master — magister Liping oli laagri vanaraua hooldaja — kuna tema võimkonda kuulusid raudvoodid ja sinna juure kuuluvad atribuudid. Laagri „politseimeister“ ja laagri „rivistaja“ Treu muud kui rivistas mehi, muidugi siis kui „direktori“ poolt oli antud käsk. Oõsel aga luisis omas „vaimu ülikonnas“ laagris ringi ja vaatas kas vahid omal kohal ja muidu kõik korras.

(Järgneb).

Ülesvõtteid suurlaagrist. Vasakult paremale I rida: Peavanem N. Kann; Suurlaagri peasissekäik; Skautjuhid Pärnu linnavalitsuse poolt korraldatud lõunasöögil; Suurlaagri büroo; Vanahunt J. Hünerson. II rida: H-ra riigivanem avab suurlaagri, lagaplaanil valgeis plusis rootsi skaudid; Lõkktuli; Poola skaudid oma laagri väraval. III rida: Laagrivanem prof. K. Saral; Leedu skaudid oma laagris; Rootsi laagri juht oma laagri-väravas. Soome skautide laager; Suurlaagri juht skm. H. Michelson. Alumises reas: Spordipäev Pärnu staadionil; Tallinna maleva laagrivärv; Rakvere skautide lõkktuli; H-ra riigivanema laagrisse saabumine; Suurlaagri avamine; Skautmasterite kogu koosolek.

Kaks skauti telgis „Kellast“ rääkimata.

Asume teele Antverpeni ja jõuame sinna «kole kiirelt.» Antverpenis — linnas asume orienteeruma. Öhtul lahkume, teeme jänest ja algame — matka. Bootsus annab ülevaate Belgiast ja Antverpenist.

Maja kõrguste, palkide ja laevaninade rägastikust viis sile asfalt tee välja maanteele, mis pidi viima otse Antverpeni.

Iilm oli pööraselt soe, tuult polnud pea sugugi, nii et juba mõne minutilise käimise järele olime läbimärjad. Laeval olles kuulsime, et linna polnud rohkem, kui 5—6 klm., kuid olles juba tubli tunni lasknud end päikesest kõrvetada, asus meisse kahtluse sädemekene. Ja kui veel pool tundi olime endid edasi meelitanud, lootusega, et järgmine käänak laseb linnatorne näha ning too „järgmine käänak“ siiski vaid sadamat, laevu, kanale ning suuri kraanasid näha lasi, olime päris vihased. Pööraselt räbal tundmus asus südamesse. Tundus nagu oleksime eksinud igaveseks siia laevade ja kaanalite rägastikku, kust pole pääsu.

Peeter arvas, et kui oleks kusagil mõni jäätisemüüja, siis peaks veelgi natukene vastu, olles söönud sellest külmast kraamist.

Olime tõesti väsinud. Nädalapikkune tegevuseta olek laeval ning harjumata kuumus 40° C andis end aegsasti tunda.

Tee pöördus vasakule, sadam jäi paremale, kuna silmapiiril paistis mingi trammipeatuskoht. Paremat kätt, tee ja sadama kaanalite vahel, sirutas suur laevatehas omi katuseid ja korstnaid taeva poole. Suured veoautod saabusid ja väljusid, nagu filmis. Kõikjal valitses tõttamine ja töö.

Lähenedes trammipeatuskohale, lähenes omakorda meile kena, valge vanker, mille ette oli rakendatud sama kena must hobusekene. Peeter muutus tähelepanelikuks ja kui too vanker jõudis meie kohale, taipasin tema rahutust, sest see polnud muud kui Belgia jäätisemüüja.

Siin tegime siis oma esimese ostu välismaal, ning rõõmsal näol astusime edasi, tundes mõnu jahedast suutäiest.

Oligi mingi trammipeatus, mille juure nüüd jõudsimme. Raskusi tekitas vaid asjaolu: kuhu ja millal sõidavad siit vagunid läbi. Olles vaevalt paar minutit selle üle peadmurdnud, kui tormaski juba üks rongidest sisse.

Pöördudes kellegi mundris mehe poole vastava küsimusega, tuli ilmsiks, et selle rongiga saab tõesti Antverpeni, tuleb vaid sisse astuda, piletit lunastada ja see olla kõik. Tegimegi siis nii ja astusime vagunisse.

Eriti mõnus oli lamada (istmete raskuspunkt vajus taha, nii et seljatugi oli 50—60° all) pehmel seljatoel ning lasta jalgel puhata. Pileteil oli sõiduhinnaks 20 snt. ehk 2 fr.

Belgia on Euroopa väiksemaid riike. Pinnalt vaid 30.444 ruutklm., seega tublisti väiksem meie omast väikesest kodumaast. Kuid vaatamata tema vähestele kilomeetritele, on Belgias elanikke 7.875000, andes rahvatiheduse ühele kilomeetrile tervelt 259, mis pole just väike, võrreldes sellega, et meil Eestis 1. ruutklm. vaid 24 elanikku on.

Rheini jõe mägisised kaldad moodustavad mäeaheliku, millised kuni

Belgiani ulatuvad. Saksamaal kui ka Belgias on neil ühine nimetus Ardennid.

Ardennid jagunevad Belgias kaheks iseseisvaks kõrgustikuks. Lõunapoolne kõrgustik, mida nimetatakse Ülem-Ardenniks. Koosneb aluspõhjalt savikihist, kuna ta kõrgemalt on kaetud halli pae ning pudeneva graniidiga. Ülem-Ardenn tõuseb kuni 600 m. kõrguseni ning sellest kõrgustikust tõuseb üle endise Saksa piiri kuulus „Suur Venn“, oma, ligi 700 m. kõrgusega merepinnast. Teine kõrgustik, natukene lääne poole, kuulub juba madalamasse Ardenni ossa; läbilõikes vaid 300 m. kõrgusega, laiutab ta end Ülem-Ardenni ees kui madalmaa. Maakihte läbisitavad suured lubjakivi sooned, kust saadakse „söelupja“, kuna, peale muu, mägestik on kuulus oma koobaste ja käikudega, milliseid palju külastavad turistid.

Ühtlasi on kõikjal suured kivimurrud, kust tuleb kuulus „Belgia marmor“.

Ardennid ja suured söekaevandused moodustavad Ülem-Belgia. See on Belgia tööstuse ja kaubanduse keskus. Lugevad kaanalid looklevad kõikjal ning nendel valitseb alaline liikumine kuigi mitte tõttamine nagu see praeguses ärielus tavaline.

Kaanalitel on liiklemisabinõuks peajasjalikult suured praamid, millele meeskond elab otse laeval. Praamid liiguvad hobustest veetult, millest olenebki nende aeglus. On küll ka mootorsõidukeid, kuid väga vähe — odavam tuleb hobustest vedada lasta.

Looduslikult on Belgia ilus. Jah, peaaegu ilus. Kliima üldiselt on pehme. Jaanuaris kuni 5°, kuna suvel tõuseb kuumus vahel 40°—50° C. Ülem-Belgias — mägedes — on aga kliima jahe ning sademeterohke. Metsa ja rohelist leidub peajasjalikult Kesk- ja Alam-Belgias. Siin vahelduvad üksikud rohelised laigud kõrgustikkude, linnade, tehaste ning kaevandustega.

Soe suvi ja mahe talv on kaasa aidanud, et Kesk-Belgia on eeskujulikuma ja tulemusrikkama majanduseluga. Üldse on Kesk-Belgia oma aedade, losside, parkide ja väljadega üks ilusamaid, jõukamaid ja tihedamalt asutatud maa kogu Euroopas ja maailmas.

Belgia on kuningriik ning kuningas asub oma lossiga riigi pealinnas Brüsselis.

Brüsselit peetakse, tema 1.000.000 elaniku arvuga ja ilusate ehitistega, kaunimaks linnas Kesk-Euroopas, millise arvamisega kerge on nõustuda, kui seal on käidud.

See oleks sissejuhatuseks Belgiale. Edaspidi juba räägin pikemalt, peatudes tähtsamate ning oluliste küsimuste juures selgitavamalt.

Antwerpen on Belgia kaubanduslik kindlus, asudes Shelde jõe paremal kaldal on ta kuulsamaid sadamalinnu. Elanikkude arvult üle 700 tuhande on Antwerpen suurlinn.

15. sajandi teisel poolel algas Antwerpeni õitseage ja 16. sajandil oli see haripunktil. Sel ajal oli ta suurim ja kuulsaim sadamalinn Euroopas. Uhked ja suured ehitused vanadest aegadest ning laialdane linna asetus lasevad oletada endist hiilgeaega. Kui Hollandi sai Shelde

alamjooksu ühes jõesuuga oma kätte, suleti see ja Antverpeni hiilgeaeg kustus, kuid nüüd on ta jälle oma haripunktil.

Suurimad ookeani-laevad seisavad tema paljude sildade ääres ning 15—25 kordsed ehitused pole Antverpenis haruldused.

Selline oleks ülevaade Antverpenist, kuhu tuli meil nüüd asuda. Meie, kes me saabusime sinna, mitte 20.000 tonnilise hiiglasega vaid 5000 tonnilise „karbiga“ ning kes meie mitte ei tulnud Berlinist, kus 4 miljoni elanikku vaid Tallinnast, kus „nõks“ rohkem kui 100.000, seega paras suvituslinn Antverpeni kõrval.

Skaudi VII seadus.

„Skaut täidab korralikult oma vanemate ja juhatajate käske.

Oled jalgpalliväljal parem ajaja ja pall on sinu käes. Olles kiindunud mängu, näib sul võimalik olevat palli võrku toimetada üksinda, kuid äkki kuulled kapteni häält „keskele“. Tema kui mängu juht, kapten, on kindlasti kohal, kust võib jälgida mängu käiku ja otsustada paremini oma meeskonna kasuks — sellepärast tuleb kapteni käske viivitamatult täita.

Mängu tulemus oleneb mängijaist. Iga mängija püüd olgu hästi mängida ja täpselt täita ja pidada kapteni antud korraldusi.

Vabadussõja päevilt teame, et mehed end andsid oma juhtide käsutada — tihigi oli see neile vastumeelt. Seda enam, et see tähendas otse nende elu kaalule panemist, kuid nad teadsid, et ohverdades end, nemad aitasid võita vaenlast, saavutades sellega kodumaale vabaduse.

Selles kindlas vaimus tuleb ka elumängus mängida. Sellepärast juba nooruses harjutage täitma korraldusi, ükskõik, kas need teile meeldivad või mitte. Kes on harjunud oma vanemate, kasvatajate ja juhtide sõna kuulma — käsku täitma oma igapäises elus; teab, et käsitäitmine ja sõnakuulmine iseenesest mõistetavad. Need teavad et nende sõbrad ja juhid nende peale vaatavad kui igati korralikele poistele — selliseile, keda võib usaldada mängides mängu, kelle kohta olleke kindel, et nad on omal kohal mängides mängu kooskõlas seadustega ja täidavad kapteni kõiki korraldusi — mitte oma kuulsuse pärast, vaid sellepärast, et aidata kaasa oma meeskonna võidule.

Roland Phillips omas raamatus kirjutab: „Kusagil ehitati suurt õhulaeva — mitu kuud tegid tema kallal amet-

mehed tööd ja nägid vaeva, kuni saabus päev, mil pidulikult pidi sündima õhulaeva esimene õhkutõus. Kuna õhulaev pidi senistest suurimaid ja vägevamaid saama, siis oli see tuhandete kaupa inimesi kokku meelitanud, jälgima õhulaeva esimest õhku tõusu. Suurte juubelduste saatel läks õhulaeva juht omale kohale. Rahvas, hinge kinni pidades ootas õhulaeva tõusu, kuid mis jäi liikumatuks — see oli õhulaev; selgus, et masinas on väike viga, kuid niivõrd suur, et ettenähtud kava jäi täitmata ja rahvas pidi pettunult lahkuma.“

Mäletan: — kusagil spordipäeval nägin kord kõievedu, rahvas sellele suurt tähelepanu ei kinkinud, kuna oli ette teada, kumb tugevam meeskond. Kuid sündis ime, meeskond, kes jõuliselt oli üle, kaotas nõrgemale, kuna viimase viimane kui mees tõmbasid kõik korraga.

Mitte väga kaua tagasi peeti Londonis suurt skautide spordipäeva. Kolmkümmend rühma kohtusid spordiväljal. 29 neist oskasid võistelda reeglipäraselt. Roland Phillips ütles: „Nii keeva spordipäeva pole ma veel näinud — tema selline otsus oli vaid ühe rühma pärast.

Nendest näiteist näeme, kui suurt hoolt ja täpsust nõuab käsutäitmine. Kui õhulaeva ehitajad oleksid täpselt täitnud käske, oleks vast see piinlik vahejuhtumine ära jäänud. Kuid see on tehniline näide — siin võib küsimus ka vaieldav olla. Kuid läheme kõieveo juurde. Ei tähenda tooresjõud vaid oskus, üksmeel ja täpne juhi korralduse täitmine.

Peatudes mõne ehituse juures, näeme palju mehi askeldamas, kes väljas, kes sees. Näib, et igaüks töötab täiesti iseseisvalt ja see nii ongi, kuid kui sa veel neid vaatad juba lähemalt, — näed, et

nad kõik töötavad koos, nad saavad kõik korraldused kümnike käest — viimased arhitekti käest — kindla plaani ja korra järgi. Ja nii ongi elu. Tööjuhatus väljub ühest keskorganist, see jaguneb alajaotustesse jne. Ikka on keegi kes juhiv ja teised kes seda juhatust täidavad. Nii ainult saab midagi tõstis korda saata. Sõnakuulmine — see on iga mängu — iga töö alus — mida tähele tuleb panna kohe algul. Hiljem olles ise juht — mängu kapten — pead püüdma oma kohustusi täita veel paremini — kui lihtne osavõtja — kuna pead omama kõiki neid oskusi, mis vajalikud juhile — mängu kaptenile.

Ükski ei või käskida enne, kui pole ise õppinud käsku täitma — sellest järeldus, kui sa pole end harjutanud oma juhi sõna kuulma, sa ei mõista anda korraldusi — käska ka oma alluvatele õieti.

Paljud salgajuhid veel vast ei tea kuidas paremini õppida täitma skaudi VII seadust — ja teha igit skauti salgas nii erksaks ja sõnakuulelikuks kui vähegi võimalik. On tarvis, et nad juba pooleldi kuulnud sõnal või mõistelt sind mõistaksid ja täidaksid sinu korraldusi.

Poiss, kes tahab võita 100 või 400 mtr. jooksu, ei vaata tagasi ega ei küsi mis teha, kui kuuleb starteri pauku. Ta ootab seda silmapilku ja kuuleb vaid märguandmist, et alata jooksu määratud sihile. Kuid hää skaut ei ole korralik ükski korraldusi täitma vaid ta on alati valmis ka teistel juhtumitel.

Tõtates vastuvõtma korraldust ta tervitab ja on tähelepanelik, korraldust vastuvõttes. Märguks, et korraldusest õieti arusaanud ja püüab seda täita, tõstab kolm sõrme ja teeb skaudi tervituse.

Kuuldes vilet „tähelepanu,“ skaut alati vaikib kohapeal ja paneb tähele. Ta on alati valmis kõrvade ja silmadega vastu võtma korraldusi.

Et täita skaudi VII seadust skaudid peavad „alati valmis“ olema. Omi kümme skaudi seadust võime võtta kui meie Suur-Juhi korraldusi.

Oleme „alati valmis“ neid täitma. Pühahiku töötusega anname lubaduse seda teha.

Sinu kui salga juhi kohus on kõige enne hoolitseda selle eest, et sa ise täidaksid kõiki korraldusi mitte aga, et sinu skaudid täidaksid sinu korraldusi. Mitmed salga juhid raiskavad palju aega, vaevates end küsimu-

sega, kuidas saaks, et skaudid tema korraldusi täidaksid?

Parem võte on: Anna ise alati sõnakuulmise ja käsutäitmise suhtes eeskujuga. See kasvab siis ka sinu salga poistesse.

See on kõige parem meetod õpetada oma salgassõnakuulmist, kuid on ka teisi võtteid. Üks neist on, saavutada lugupidamine oma salga skautide silmis.

Salgal on palju kergem kuulata oma juhi käsku, keda nemad austavad. Et su skaudid näeksid, et oled tõsine skaut, ära käse neid kunagi seda teha, mida sa ise ei võiks täita. Las nemad teavad, et sa kunagi ei anna „magedaid“ korraldusi.

Hää juht ei anna kunagi korraldusi — käskusid vajaduseta. Korraldusi antagu nii harva kui vähegi võimalik. Saavutada tuleb häatahtlik sõnakuulmine, mitte aga sunduslik.

Iga käsklus — korraldus — olgu selge, kõike äraütlev. Korraltult antud korraldus — käsk täidetakse ka korraltult.

Vahel tuleb salga juhil raskusi. Mõni sõnakuulmatu poiss, kes ikka ja alati püüab end „tähtsaks“ teha vahele hüüdes labaseid nalju, jne. Roland Phillips ütleb, et teda tagasi hoida, ära ärritu kunagi, kõnele võimaluse korral vähem.

Ükski asi teda nii ei rõõmusta kui näeb sind ärritatult — tahtes sinuga vaielda jne. Kui sa laskud temaga vaielusse, võib ta oma „suuvärgiga“ sinust võimust saada.

Kui sa jääd rahulikuks ja viisakuse piiresse, end ärritamatuks, hakkab poiss sind austama ja ei püüa sinule vastu rääkida ega ignoreeri sinu korraldusi.

Ja veel midagi tähtsat, püüa mõista oma skaudi arenemist ja tema hingeelu.

Ära vihasta poisi üle kui ta puudunud koonduselt. Salga juhi kohus on mõista põhjus. Võib olla ehk tal kodus olnud mingi pahandus, ehk riidu läinud mõne teise skaudiga või olid majanduslikud põhjused süüdi. Kui sa ise pole suutnud seda põhjust selgitada — siis ära päri neid põhjusi ka teiste skautide juuresolekul. Sellega vast ainult õhutada oma skauti rikkuma 1 sk. seadust. Teie kõnelus sündigu selles asjas nälja silma all.

Näita oma skautidele, et sa alati tahad tõsta au oma salgas, rühmas, olles: ustav, armas ja mehine salga juht, andes hääd eeskujuga skaudi aus ja võit-

mes — siis sinu salk truult täidab alati kõiki korraldusi — ja sinu skaudid hoiavad kõrgel skautide au igal pool kuhu nemad lähevad.

Kui sa saad korralduse mis sul' tundub mõttetuna või rumalana, sa täida siiski see — see on sinu kohus. Hiljem võid sellest kõnelda juhiga, kes sulle säärase korralduse andis. Kuid mõtle ka sellele, et võid äkki ühel päeval vastu võtta korralduse — käsu teha midagi — teades, et selle täitmine ei ole kohane skaudile — ? Mis siis? Ütle omale, et see on suursündmuseks sinu elus. Tuleta meele, et esimene osa sinu töc-tusest oli — täita oma kohust Jumala vastu.

Alati kui elus kaks korraldust on sibiud üksteisele vastu, siis kaalu järgi — kuula Jumala häält. Nii saad täita VII-at skaudi seadust.

Armsad skaut-vennad!

Olen teile seda seadust kirjutanud täna, mil' üleilma kõik skaudid pühitsevad oma suuremat püha „Emade päeva.“ Peatume täna, hetkekski oma igapäevaseis askeldusis — tuletame meelde, kas oleme täitnud oma VII-at seadust? Kas oleme ikka alati täitnud oma armsa emakese nõuandeid — kes nii palju valu ja vaeva näeb meie kasvatamisega. Kas see ei ole iga ema tõsine soov ja palve ja vast isegi ainsam, et kuulatakse tema sõna? Kas ei ole see vast ainsam ja kõige kergem viis — oma ema austada, et lubame, kui seda varem teinud ei ole, et tänasest päevast seda lubame teha? Ma arvan sõbrad, seda suudame ja seda tahame, ema käel, suud palavalt andes palume, et Jumal kaitseks teda kaua, veel oma armuga.

Selleks olge „Alati valmis!“

Teie skaut sõber

Kollane — Rebane.

Eesti meri.

(Järg.)

Tuletornide, meremärkide- ja lootsiasjandus.

Märktulede, mere- ja maamärkide korrahoidmine ning lootside tegevus Eesti vetes alluvad mereasjanduse peavalit-susele.

Tuletornid.

Need on eriti selleks ehitatud kõrged või madalad tornid mitmesuguse välimu-sega. Tornid on ehitatud puust, kivist, betoonist, rauast või malmist; välisseinad on kinnised või sõrestik-seinad, mille keskele asetatud torusarnane üleskäik.

Tulepaagid

on enamasti sõrestik-ehitused, püramiid või lihtsa laternaposti sarnased, või jälle väike putka, milles märktuli põleb. Tule-torni ja tulepaagi, mis torni sarnane, vahe oleneb nende välimusest; torniks nimetatakse seda, mille üleskäik kinniste seintega, kuna see paak on, mis üldse paistab sõrestikuna ja mille üleskäik on lahine trepp või redel.

Tulelaevad

on laevasarnased veesõiduriistad, mis omal jõul või teiste laevade veol liiguvad. Nende masti või mastisambasse on seatud märktuled. Tulelaev värvitakse väljaspoolt punaseks; piki mõlemat punast laevaküge on suurte valgete tähtedega tulelaeva seisukoha või madaliku, mille veerul laev seisab, nimetus värvitud. Päevaseks tunnusemärgiks on tulelaeval veel tihti mastides märkkorvid — pallid, igal laeval aga päras Eesti Vabariigi lipp. Tulelaeva aset täidab teinekord tagavaratulelaev, mille punastele külgedele värvitud „Reserve“.

Tulepoid

on suured ujuvad rauast kupud, mille pealmise seadise otsa enamasti paigutatud automaattuli vastava karakteriga. Poid on valged, mustvalged või punased. Igale poile on peale selle veel värvitud tunnusemärgidena tähed E. V. ja vastav number

Paagid

moodustavad rauast, kivist või puust ehitatud meremärke, nagu kivist sambad, mille otsa kaugelepaistvad sildid asetatud, ehk jälle rauast või puust sõrestik, püramiidid, nelinurgad, kolmnurgad või muud geomeetrilised kuju ehitised. Paagid värvitakse valgeks, punaseks, mustaks või kirjuks.

Poid.

Peale tulepoisid peetakse meres veel mitmesuguseid teisi poisid, nagu vilepoid, millised lainte liikumisega automaatselt häält tekitavad; kellpoid, millele ülesseatud kell, mis sanuti lainte liikumisel automaatselt heliseb; märkpoid on vastavate märkidega kitsastel veeteedel teenäitajateks; kinnituspoid asuvad paigalise ankrukesti otsas või keti otsas, mille teine ots kuhugile kaldale kinnitatud. Kinnituspoid on rõngaga varustatud ja määratud laevade kinnipanemiseks, ankrul või kai ääres seisemiseks.

Poid on ehitatud enamasti rauast ja mitmed kuju, nagu kooniline, elliptiline, kannu sarnane, vaadi sarnane jne. ning värvitakse enamasti punaseks, vahest ka valgeks, mustaks või rohelisteks.

Tulelaevad, tulepoid ja märkpoid pannakse välja laevateedele ulatavate tähtsamate madalikkude äärde, kinnituspoid aga sadamatesse või reidile laevadele kindlaks ankrusseismiseks. Poidele kindlat kuju ei ole määratud.

Toodrid

on kõige rohkem ettetulevad väikesed lihtsa ehitusega meremärgid. Tooder valmistatakse puust kuni 10 mtr. pikkused ja üle selle; siledaks tehtud varda külge tema poole pikkusele kinnitatakse puupakud, mis toodrile kupuks on ja teda otse püsti vees hoiab. Varda otsa pannakse teatud järjekorras ritvadest korvid ja pallid, mis hästi kaugele välja paistavad (kiikriga vaadates kuni 7 miili, [1 miil 1852 mtr.], palja silmaga 3—4 miil). Toodri ankruks, mis teda paigal peab, tarvitatakse enamasti suurt kivi, vahest ka tsement- või raudpaku.

Toodreid pannakse välja järgmisest seisukorras: 1) N-poolsele madalikuveerele — valge varras, tipus must kooniline korv, suu alaspidi. Mööda minnes peab laev selle toodri latri enesest S-poolle jätma; sel põhjusel, et toodrite nimetust nende koha järgi lihtsustada, nimetatakse teda S-toodriks. 2) O-poolsele madalikuveerele — ülalt valge ja alt punane varras, tipus kaks punast koonilist korvi, põhjad vastamisi; laev jätab ta V-poolle ja seega nimetatakse teda V-toodriks. 3) S-poolsele madalikuveerele — punane varras, tipus punane kooniline korv, suu ülespidi; laev jätab ta N-poolle, nimetatakse seega N-toodriks. 4) V-poolsele madalikuveerele — ülalt must

ja alt valge varras, tipus kaks musta koonilist korvi, suud vastamisi; laev jätab ta O-poolle, nimetatakse seega O-toodriks. 5) Pannakse keset laevateed leiduva põhjakühmu või kivi kohta — valgepunane vöödiline varras, ülal punane ristpuu; laev sõidab sellest igast küljest mööda, nimetatakse risttoodriks.

Leidub meres kaks ligistikku madaliku, mis ühesarnaselt tulevad tähistada, siis pannakse ühe madaliku eraldamiseks toodrite toppmärkide alla lisaks veel pallkorvid järjekorras: N-toodrile — punane pall; O-toodrile — palli pealmine pool must, alumine — valge; S-toodrile must pall; V-toodrile — palli ülemine pool valge ja alumine — punane, ning risttoodrile — must pall.

Need palliga märgitud toodrid on väga tähtsad uduajal, kui merepinna ainult väike osa näha ja kaugemaid märke ei paista; laev pall- või lihttoodri juure sattudes teab kohe, missuguse madalikuga tal tegemist.

Kitsad faarvatrid ja merekanalid (Voo-sikurk, Rukki-silm) tähistatakse mõnikord toodrite asemel vastavat värvi varrastega, tarviduse järele palliga ehk ilma.

Märktulede ja meremärkide funktsioonid.

Valve all olevad märktuled, nagu tule-tornides, tuleleevadel jne., põlevad navigatsiooni ajal päikese loodest kuni päikese tõusuni. Tulepaakidesse, tulepoidele jne. seatud automaattuled põlevad enamasti vahetpidamata kuude viisi ja valgustavad öödpäeva läbi. On mõne tule kohta erand, siis leiduvad merekaardidel ja eriti tuletornide nimekirjas selle üle tarvilised andmed.

Jää aja järgus kustutatakse need märktuled, mille vaatepiiris laevasõit jää tõttu lõpetatud.

Tulelaevad viiakse kohalt ära sadamasse, kui jääolud neile hädaohtlikuks muutuvad ja asetatakse jälle kohale, kui jääolud lubavad.

Tulepoid korjatatakse enamasti juba talve algul merelt ära, s. o. nii novembrikuus, ning pannakse jälle välja keveld pärast jää kadumist. Nende asemele talveks pannakse vastavad toodrid.

Väljapandud toodrid jäävad pea alati igaks juhuks merde. Mis talve jooksul tormiga ja jääga hävitatud, nende asemele pannakse keveld navigatsiooni algul uued toodrid. Pea-faarvatrid tähistatakse esimesina ja nende järele teised laevateed. Seega tuleb ette, et vahest

kevadell mõni koht pikemaks ajaks tähistamata jääb.

Üppunud laevade ehk vrakkide kohad tähistatakse samuti kui väikesed madalikud, s. o. vraki ümber pannakse N-, S-, O- ja V-toodrid; enamasti aga märgitakse koht risttoodriga.

Skautliste aumärkide annetamise määruised.

(Eesti Skautide Maleva Peastaabi koosolekul 17. apr. 1925. aastal vastu võetud ja esialgselt maksa pandud, „Põhimääruse“ § 35 juurde täienduseks) Svastika. Antakse välja ainult eraisikutele, kes mitte skaudid ei ole, suurte teenete eest skautluse alal. Ta jaguneb kahte liiki: svastika lindiga ja svastika nõelaga rinnal kandmiseks.

Svastika lindiga rinnal kandmiseks antakse: 1) Järjekorralise ainelise toetuse eest. 2) Tegutsemise eest üle viie aasta. 3) Skautide organiseerimise ehk juhtimise eest eriti edurikkalt (maakonnas või üleriikliselt). 4) Skaudi sõprade organiseerimise eest (üleriikliselt). Neist tingimistest peab kandidaat vähemalt kahele vastama.

Svastika nõelaga antakse: 1) Ainelise toetuse eest üksikjuhustel. 2) töö eest 2—5 aastani. 3) Skautide organiseerimise või juhtimise eest eriti edukalt (rühmas). 4) Rühma toetajatekogu organiseerimise ja sõpradeseltsi liigete juurdesoetamise eest. Ka neist tingimustest peab kandidaat vastama vähemalt kahele.

Teenuste märk. Antakse ainult skautidele eriliste teenete ja viljaka tegevuse eest. Tema saaja peab olema olnud vähemalt viis aastat skaut, asutanud ehk juhtinud suremat skautlist organisatsiooni (malevat) või organiseerinud vähemalt kolm rühma ja viinud need hääle järjele. Tema peab olema tegutsenud eduga, püsivalt ja visalt, skautliste põhimõtete järele.

Ülemal nimetatud nõudmiste vähemal määral täitmise eest antakse skautidele välja teenuste diplom tema teenete tõendamiseks.

Eeskujuliku skaudi märk. Kandidaat peab olema soovitatud maleva staabi poolt: 1) kui erilisel hea iseloomuga skaut, kohusetruu ja mehine kehaliselt ning vaimliselt arenenud, 2) peab olema esimese järgu skaut; 3) tema soovitajaks võib olla skautmaster

Mõne tähtsama meie tuletorni juures on ka rahvusvaheline signaalijaam, udu-signaal, udukell ja telefonühendus riigi telefonivõrguga. Tulelaevadel on raadio-jaam, rahvusvaheline signaalijaam, udu-signaal (sireen, kell) ja mõnel ka veealune kell.

või keegi teine erapooletu ning vastutust kandevisik; a) ta peab olema hoolas, b) sõnakuulelik ja korralik, c) usaldusväärne, d) hea ülesastumisega, e) peab olema sooritanud kaks järgmistest erieksamitest: merimees, ujuja, elupäästja, laskja, kalur, tõlk, laagris käija teejuht.

Seda märki ei anta skautmasteritele. Kantakse paremalpool rinnatasku põnal.

Hoolsuse märk. Antakse maleva staabi ettepanekul Peastaabi või selle juhatause otsusel skaudile, kes sooritanud vähemalt teise järgu eksami, neli eriala eksamit ja töötab skautluse alal energiliselt. Hoolsuse märk kujutab täis skaudi märki rohelise emaljega ja kantakse paremalpool tasku põnal.

Eeskujuliku skaudi märgi ja hoolsuse märgi kandmise õiguse võib Peastaabi juhatase skaudilt kas ajutiselt või jäädavalt ära võtta, kui skaut nende märkide annetamise nõudeid edaspidi puudulikult täidab.

Eeskujuliku rühma märk on metallplaadike sisse graveeritud peal-kirjade ja juurde kinnitatud rebase või orava sabaga rühma lipuvarda küljes.

Välisvõõraste märk. Eesti skaudi märk valge emaljega. Ta annetatatakse kas peavanema, või viimase nõusolekul peastaabi ülema, välissekretäri, malevate vanemate või eriliste volinikkude poolt välismaade skautide juhtivatele tegelastele neile külastamise puhul lugupidamise väljendamiseks ja teenete tasuks.

Hõbehunt. Saaja peab vastama kõigile teiste märkide annetamise tingimustele. Olles skaut peab tal olema eeskujuliku skaudi ja teenistuse märk. Hõbehunti kantakse kaelas rohelisel kollaste äärtetriipudega lindil. Tema saaja peab vähemalt seitse aastat skaut olema.

Peastaabi ülem: (allkiri)

J. Hünerson.

Välisskautide jamboreed 1932.

Käesolev aasta oli rikas skautide jamboreede-suurlaagrite poolest.

Jamboreesid peeti 8-as riigis, milledest külalistena rohkel arvul osa võeti. Õpiti kohalikke kombelid ja elu, kinnitati vendlust, täiendati teadmisi ja võeti osa võistlustest.

Šveitsi ja Hollandi laagrist võttis osa Lord Robert Baden-Powell Gilwellist, kuna Skautide Rahvusvahelise Büroo direktor Mr. Hubert Martin külastas Norra, Poola ja Rumeenia jamboreesid. — Et suurem osa jamboreed olid korraldatud ühel ajal, eelmainitud juhtide poolt jäid külastamata Eesti, Kenti (Inglismaa) ja Jugoslaavia suurlaagrid. —

Hollandi jamboree külastamisel Lord Robert Baden-Powell annetas hõbe hundi aumärgi nende peavanemale admiraal J. J. Rambonnet'ile. —

Hollandi skaudid pidasid oma esimest suurlaagrit Oosterbeekis, Haagi läheduses 2.—11. VIII s. a., millest osa võtsid 2700 Hollandi skauti ja peale nende veel skaudid Belgiast, Taanist, Inglismaalt, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Norrast, Šottiist ja Hollandi Ida-Indiast.

Laagri peajuhtideks olid skautide peavanem admiral J. J. Rambonnet ja col. A. Diemont. Suurlaagri avas prints Heinrich.

Nende suurlaagri eesmärgiks oli: 1) Propageerida eesmäärke ja meetode skautide liikumisest Hollandis. 2) Skautluse standardi tundma õppimine. 3) Saada kogemusi jamboreede organiseerimiseks. —

Suuremaks sündmuseks oli ujumisvõistlus, millest osavõtsid 1600 Hollandi ja 130 välismaa skauti.

Norra skautide suurlaager peeti Mandali merekaldal juuli lõpus, millest osavõtsid 5300 Norra skauti s. o. 50% Norra skautide üldarvust ja välisskautide Taani-, Inglis-, Prantsuse-, Poola-, Rootsi-, Ungari- ja Islandi skaudid.

Laager oli kenal kohal ja hästi korraldatud. Huvi laagri vastu oli suur. Üle 23000 inimese külastas laagrit, mitmed isegi kaugemast riiginurgast.

Skautide rahvusvahelise büroo direktor mr. Hubert Martin annetas nende peavanemale pastor Möller-Gassmanile hõbe hundi aumärgi.

Poola meri-skautide suurlaager (rally) peeti augustis Karczynski järve kaldal läheduses, millest osavõtsid 1000 Poola meriskauti ja esindajat teistest riikidest (Čehhoslovakiast, Prantsusemaalt, Saksamaalt, Inglismaalt, Lätist, Rumeeniast ja Ungarist).

Kord oli laagris eeskujulik ja meeleolu hea. Meriskautide oskus oli suurem, kui seda arvata võis. Iseäranis silmapaistvad olid Poola meriskaudid, siis Ungari, Norwichi merirühm (Inglismaalt) ja Prantsuse skaudid oma osavuses ja oskuses paadi juhtimisel.

Jahtide võistlus oli tähtsam sündmus laagri ajal. Hea tuul nõudis purjetamise juures kindlat kätt. Võistlusi peeti Chojnice läheduses järvel, kus esimesena jõudsid pärale inglased, teiseks prantslased ja kolmandaks ungarlased. Poolakad otsustasid võistlustest mitte osavõtta, sest et nende kohalikkude olude tundmine oleks neile võitu kergendanud.

Huvitavaid ekskursioone korraldati Poola ajaloolistele kohtadele. Külastati Toruni Gdynia ja Varssavi j. t. linnu. Igalpool võeti skaute rahvamurru poolt vaimustusega vastu.

Dr. Mr. Hubert Martin viibis üle nädala Poolas ja võeti seal südamlikult vastu, mida ta ilal ei unusta.

Rumeenia II skautide suurlaager korraldati Sibiu-Dumbravas, millest osavõtsid üle 2000 Rumeenia skauti ja peale selle külalistena Čehhoslovakia, Poola, Prantsuse, Kreeka ja Ungari skaudid.

Laager asus metsas ja veidi kaugemal sellest järvest, kus meriskaudid võisid sportida.

Geniaalsus ja oskus oli rumeenlaste juures silmatorkav.

Tähtsamateks sündmusteks oli kuninga Karoli II ja kroonprints Mihaili laagri külastamine ja Mihaili teistkorda töötuse andmine. Kõige vanem Rumeenia skautrühm asutatud 1912. a. kuningas Karoli II poolt, valis prints Mihaili oma salga juhiks.

Mr. Hubert Martinil, kes Sibius viibis üle nädala, oli au lõunatada kuningaga ja olla eraaudientstil kuningas lossis.

Transilvaania ülempiiskop külastas laagrit ja kutsus laagri juhte ja delegaatsioone oma juure Karpaatidesse võõrsile.

Laagri lõkketule juures oli rumeenlastel võimalik näidata oma muusikaliste ja dramaatiliste ettekannete oskusi.

Šveitsi skaudid pühitsesid oma II suurlaagrit Genfis 27. VII—5. VIII. s. a. 20. aastapäeva puhul. Laagri hää kordaminekuks oli 2 aastat eeltöid tehtud. Üldjuht oli rahvussekretär Louis Blondelikas, kes ka hiilgavalt oma töö läbi viis. Laager ei olnud mitte sentraliseeritud, vaid nagu õige jamboree laager peab olema laiali pillatud suurel metsamaalal, mis asus mägede ja järve vahel. 4000 Šveitsi skauti ühes oma külalistega Belgia, Prantsuse, Ungari, Saksa, Inglisskautidega moodustasid koguka skautpere.

4. VIII s. a. ilmus ka Lord Robert Baden-Powell laagrisse, mis suureks sündmuseks kujunes. Laager jättis suurepärase mulje.

Jugoslaavias, Zagrebis korraldati II skautide suurlaager 1—6. VII s. a. 1000-le kohalikule skaudile oli külla sõitnud Čehoslovakkia, Austria, Poola, Inglis, ja Prantsuse skaudid ning I Vene rühm. Laagrid olid korraldatud maakondade, nende kommete ja maitse järele Maksimir pargis. Mitmed rühmad olid korraldanud näituse oma laagris, kus võis näha nende käsitöid.

Kõigis riiges võis panna tähele skautluse laienemist, süvenemist ja oma eesmärgile lähenemist, mis kindlustab rahu ja vendlust.

IV rahvusvaheline jamboree ja VI rahvusvaheline skautide konverents Budapest — Gödölös I. — 16. VIII 1932 a.

IV rahvusvaheline Skautide jamboree peetakse Ungaris, Gödölös, 28 km. Budapestist. Laagri kohaks on ajaloolise lossi ümbrus: park ja mets. Laager on jaotatud 3-me ossa, kokku 10-ne all-laagrisse. (Igas all-laagris on lava, häälekõvendaja, helgiviskaja. Peale selle on laagris teater (4000 in.), kino (3000 in.), muusika, lennu-, paraadi-, ja spordiväli, ujumistiigid — 3 km. laagrist, — näitus skautide kirjanduse ja lennumudelite jaoks, laatsaret, post, telegraf, kauplused j.n.e.

Laagri ehitamiseks saab iga algüksus (mis koosneb 35 skaudist) 25 rmt. suuruse maaala, lipuvarda ja sildi. Laenu näol võib saada, vähese tasu eest, ölkotte, pesukausse, ämbreid ja telke eeltellimisega kuni 1. maini 1933. a.

Toiduained antakse välja algüksuste (35 sk.) arvu järele all-laagrites.

Vett ja dushi saab kanalisatsiooni kaudu. Pestakse veekaussides.

Laagrimateks: E. Kr. 40. — Selle eest saab: toiduained keetmiseks, laagriramat- ja märk ja korraldatakse 2 ekskursiooni: — üks Budapesti ja teine ülemaa, valiku järele.

Sõiduhind: 1. raudteel Kr. 57,51 üks ots. (Raudtee hinnaalandust saab kuni 50 % välisesindajate kaudu, kui üle 10 osavõtja.)

2. Autobussil umbes Kr. 75.— edasitagasi. (s. o. 25 inimeselt Kr. 1800.—)

Sõidukestvus raudteel 49 tundi, autoga 3—4 päeva, jala umbes 30—40 päeva.

Laagrivate. VII Ungari Skautide saabumine.

1. VIII Välisskautide saabumine.
2. VIII Pidulik laagri avamine.
3. VIII Gilwelli reunion ja laagri elu.
4. VIII Skautide kohtamine, kes üle 20 a. Skaut olnud.
5. VIII N. M. K. Ü. konverents ja laagrielu.

6. VIII „Elupäästjate“ kokkutulek. Ennelõunat jumalateenistus ja pärastlõunat — paraad.

7.8. VIII Esindajate konverents Ordumajaks, ekskursioonid, laagrielu ja ettekanded.

9—12 VIII Laagrielu, ekskursioonid, ettekanded.

13. VIII Jumalateenistus ja paraad.
14. VIII Laagrielu.
15. VIII Jumalateenistus ja lahkumispidustus.

16. VIII Ärasõit.
Päevajaotus: Kell 7. Äratus.
Kell 8. Eine.

- 9. Liputervitus.
- 12.30 Lõuna.
- 15. Laagriavamine rahvale.
- 16—17 Ettekanded paraadiväljal.
- 17—19 Etendused teatris.
- 19 Öhtusöök.
- 20.30—22 Laagrituli.
- 22.30 Signaal. Rahu.

Ekskursioonid: Budapesti kõigile ja valiku järele sisemaale:

1. Ungari legendiku ja maaelu tundma õppimiseks. Szegedi linna (120.000 elan.), Kecskemeti (80.000 elan.), Debreceni (110.000 elan.).

2. Ungari mägestikku, Miskole linna (60.000 elan.).

3. Balatoni järvele.
4. Põhjaungari tööstuskohtadesse. Salgotarjani.

5. Ajalooliste kohtadele. Esztergoni, Visegradi ja Egeri.

Eelteated jamborest- ja võistlus- test osavõtjate kohta palun saata 15. detsembriks 1932. a. Täpsed andmed ja arv aga 25. aprilliks 1933 a. E. S. M. välissekretärile B. Rautsmann. Viktoria sild nr. 3. —9. Tallinn.

B. Rautsmann,
välissekretär.

Saare malevast.

„Eesti Skaudi“ tellimises ja kaastöö saatmises oleme ikka veidi laisad poisid küll olnud, aga, uskuge, ega me siiski pole maganud. Ei teadnud me ju midagi „Eesti Skaudist“, sest postionu vist unustas ta Kuresaare toomata. Lõpuks saime ikka muist kätte, aga nr. 4 ja 5 vist uppus Suure Väina, sest neid pole me ühti näinud. Oli ju siis tulemas parajasti suurlaager ja et me teistest malevatest midagi ei teadnud, — pole ju „Eesti Skaudi“ onu meid külastanud — tegime omaette tasapisi suurlaagri ettevalmistusi. Sedagi õieti siis, kui Pärnu üle sileda vesipeegli paistma hakkas. Aga ega me sellepärast laagris kehvad mehed polnud. Panime nupud ja näpud tööle ja . . . päris hästi läks.

Laagris õpitud tarkusi ja vigureid proovisime ja kasutasime oma Püha laagris, teate ju meie kallikssaanud tondilossi varemeid pimedas metsas. Emadepäeval kavatsime veel suurema peoga toime tulla, aga mis sellest praegu rääkida, skaut on ju tagasihoidlik. Ka matkanud oleme. Suvel käisid Vofka ja Jüru ühes 8 Püha skaudiga kesk-Saaremaal jalgsi matkatal. Hiljem tegid maleva „staabi-ohvitserid“ Fred ja Vik ringi jalgratastel ümber Saare. Läks ainult 5-6 päeva. Tahtsid teised tulla Lõuna-Eestisse, aga aega oli vähe. Tuleval suvel tahavad poisid jalgsi matkata läbi Eesti. Siis pidasime oma spordivõistlusi, sellest pajatavad tähepoidsid teisel leheküljel pike-malt. Ka teeme oma ajakirja „Saare Skauti“ ja oleksime õnnelikud, kui saaksime teiste malevatega ja rühmadega numbreid vahetada. Ka tellimisi ootame hääl meelel. Maksab ainult 75 senti aastas (8 numbrit). Pajataksin veel mõn-

dagi, aga ootan, las teised ka räägivad, mis nemad teevad. Kui nad meist tagimad, eks siis paneme veel mõne trumbi välja.

Nägemiseni skautvennad!

Teie *Must Kotkas*.

P. S. Pidin unustama midagi, aga ütlen selle nüüd siin. Oma 4. suurnõupidamisel 25. juunil valisime oma malevale uue juhatuse. Maleva auvanemateks meie suured sõbrad hra prof. Paldrocki, hra linnapea mag. Allika ja hra Lepiku. Maleva vanemaks palusime tagasi meie senise sõbra hra major Lintsi. Malevajuhiks, noh, seda ma ei hakkagi ütleva, teate ju nii kui nii, et see meie vana armas Harry on; talle kohusetäitjaks nooremaster Alex Nellise; malevajuh abi Fred Orbi, meie ajakirja onu ja 1. rühma juht; sekretäriks Vik Tillingu. Senine malevastaabi liige n-master Vik. Krasovsky pidi haiguse tõttu meist ajutiselt lahkuma, aga loodame teda pea endi keskel tervena näha.

Sama.

Valgast.

Hiljuti asutati Mõisakülla I j. sk. E. Käri-Selli poolt uus rühm sealsest tööstuskooli õpilastest. Rühma kuulub praegu 23 liiget. Tegevust on alatud orkestri- ja näiteharuga. Loomulikult on rõhk skautteadmiste omandamises. Emadepäevaks loodab rühm liikmeid juba näha skautidena ja tahab võtta osa Valgas peetavast emadepäevast. Rühma vanemaks on hra Hõimoja.

— Leo. —

Narvast.

Narva Maleva pidas ammuoodatud aastakoosolekut. Koosolijaid oli rohkesti, eesotsas vanemate skaut- ja gaidlust juhtivate tegelastega, sõprade seltsi liigete ja skaut- ja gaidjuhtidega. Esinesid sk. juhid ettekannetega, mille üle võeti elavalt sõna. Pandi alus juhtide koolile, mille kavade kallal juba töötatud, kool algab lähemal ajal oma tegevust. Ühtlasi harutati meriskautluse liikumise suunda Narva malevas ja jõuti otsusele, et Lembitu suguharul tuleb oma suguharu meri rühmaga tegevust jätkata — pidades sidet teiste Eesti meriskautidega. Kuna merisalkade ja rühmade loomist teistesse suguharudesse malevas ei pooldatud, see killustaks asjatult skautrühmi.

„Virupoeg.“

Tallinna XII rühm.

Rühm sammub juba kaheksandas elu-aastas, kuid tegeelik koostis on ainult kahe aastane. Kui vaatame tagasi möödunud tegevusaastase, siis võime öelda: „Oleme püüdnud kasvatada kodanikeks, kes kasuks isamaale ja abiks kaaskodanikele.“

Möödunud aasta „Emadepäevaks“ muretsemise endile lipu, — tänu meie julgele pealehakkamisele ja lipuvalmistajaile. Läbi talve õppisime skaudi II järgu eksami, mille Jüripäevaks sooritasid 8 meist ja loodetavasti eelseisvaks „Emadepäevaks“ seda teevad teine sama hulk, — jõudu neile. Traditsioonilise rühma kevad-laagri pidasime Väinas viie päevalise kestvusega. Laagri heaks kordaminekuks aitasid palju kaasa punktide-võistlus laagrisolijate vahel ja päikesepaistelised ilmad, mille tõttu ka muljed kõige kaunimad. Suurlaagri ei läinud nagu teised rongiga või autoga, vaid matkasime jalgsi läbi Lääne-Eesti; Keila — Riisipere — Risti — Haapsalu — Ridala — Lihula — Audru — Pärnu kaudu, õppides tundma meie kodumaa vähem arenenud osa. Nädala jooksul matkasime seitsme skaudiga tähendatud maa. Väarikalt esines rühma võistlussalk sügisel malevas peetud skautsalga võistlusel (võistlusel arvestati keskmine aeg), jäädes esimesest taha ainult üks minut. Täis vaimustust ja head meeleolu möödusid rühma 7-es aastapäev ja koldeõhtu, mil said auhindad möödunud tegevusaasta töökaamad skaudid ja salgad.

Aasta täis tegevust seisab ees, hündud ja skaudid tahavad kevadeks sooritada hulga eksame, et kevadel laagri minnes olla nii mõnelgi alal „spetsid.“

Kui jätkub meil tahet ja püsivust, kui Taevataat õnnistab meie tööd, siis saavutame sihid.

Veel saada mõningal arvul II järgu eksam skm. E. Pavelson.

hind 50 s. Kes raamatut hinna markides või rahas saadab R. Tulven'ile, Tallinna, Lembitu 11 —1, sellele saadetakse raamat kuludeta koju kätte.

N. M. K. Ü. poiste osakond 10-aastane.

27. skp. pühitses P. o. oma 10-at aastapäeva. Kuna P. o-s ka palju Skaute, kujunes see ühtlasi ka skautide juubelpäevaks. Skaudid soovivad oma nooremale vennale palju õnne ja edu senise tegevuse jätkamiseks, ning hädalt tahet käsikäes sammumiseks.

Rich. Treu,
Skautmaster.

V skautide spordipäev.

on esialgse kava järgi kindlaks määratud 24. ja 25. juuniks 1933 a. Järgmises „Eesti Skaudis“ järgneb täpsem informatsioon.

Toimetuselt.

Alates käesolevast aastakäigust on „Eesti Skaudi“ talitus oma peale võtnud Nõmme Sk. maleva, peastaabi laekuri hra. A. Mitt'i järelvalvel ja n.-skm. Roos'i talitusel, kes oma isikutega vastutavad, et kõik tellijad saavad kätte „Eesti Skaudi“ numbrid tingimisi: et „Eesti Skaudi“ antavad tellimised saadetakse ühes rahaga posti jooksvale arvele nr. 180. Aramärkides sissemaksu kaarti lõigendile tellija nime ja täpse aadressi, iga vastuvõetud tellimise hinna (kas 0,50 või 1,50) ja kvüitungi numbrid — andmed kirjutatagu loetavalt. Juhusel kui andmed ei mahu lõigendile võib need saata aadressil: Tallinn, Vabaduse pt.2. ja, et tellija oma aadressi muutmist tingimata aegsasti teataks.

Järgmises numbris kuulutatakse välja „Eesti Skaudi“ levitamise võistlus. Võistlusel võetakse arvesse kõik peale 1. nov. s. a. vastuvõetud tellimised käesoleva või möödunud aastakäikude peale.

Roverskaitudele.

Palun kõiki roverskaute mulle teatada, kes sõidavad suusa-tähesõidule, juhul kui see korraldatakse.

Rich. Treu,
Skautmaster.

Kuulutuste hinnad.

Lehekülj 1/2 10 kr., lhk. — 5 kr.; 1/4 lhk. 2,5 kr.

Järgmine „Eesti Skaudi“ number ilmub uueks aastaks. Teateid sellesse numbrisse palume saata hiljemalt 20. det. s. a.